

‘Mensen met dementie, kunnen altijd nieuwe dingen leren’

Zelf van de gesloten afdeling kunnen lopen om even beneden koffie te gaan drinken. Het lijkt misschien iets kleins, maar is voor mensen met dementie iets heel groot. Omdat ze op die manier wat van hun vrijheid en levensplezier terugkrijgen, die ze door hun ziekte zijn kwijtgeraakt.

Dat was eigenlijk de belangrijkste boodschap van de startbijeenkomst van het landelijk project Leren vermogen van mensen met dementie.

Tientallen deskundigen, verzorgenden, familieleden en mensen met dementie waren naar WZH Prinsenhof gekomen voor de bijeenkomst, waarbij een deel van in totaal twintig filmpjes die gemaakt zijn over Lerend vermogen van dementie werden getoond. Tien filmpjes tonen mensen met dementie die iets nieuws hebben geleerd en in tien filmpjes vertellen deskundigen, bijvoorbeeld over verschillende lesmethoden die daarvoor bestaan.

Lespakket voor verzorgenden van de toekomst

Alle filmpjes maken deel uit van een lespakket voor verzorgenden van de toekomst: studenten van zorgopleidingen roc's en hbo's. Daarnaast zijn de filmpjes bedoeld voor het algemene publiek - mensen uiteenlopend van verpleegkundigen tot mantelzorgers.

De startbijeenkomst werd gehouden bij WZH, omdat ergotherapeuten van de Haagse ouderenzorgorganisatie al enkele jaren werkt met de methode 'lerend vermogen met dementie'. Daarbij worden verschillende lesmethodes gebruikt, om te zorgen dat mensen van wie het

'werkgeheugen' beschadigd is, nieuwe kennis op andere manieren alsnog opslaan.

Rollator met gehaakte bloemetjes

Bijvoorbeeld door deze kennis te koppelen aan een sterke emotie. Zo laat één dame haar rollator nooit meer staan nu ze hem heeft mogen versieren met gehaakte bloemetjes.

Maar ook wordt door de ergotherapeuten veel gewerkt met de

methode 'foutloos leren'. Daarbij worden heel vaak precies dezelfde instructies gebruikt, net zo lang

tot ze bekijken, zoals bij meneer de Baat die in WZH Leilinde woont en zelf de weg naar beneden, naar de koffiecorner leerde.

“We werken al heel lang samen met de Haagse Hogeschool en het Lectoraat Psychogeriatric. In 2014 hebben we verkennend onderzoek gedaan naar of we zelf aan de slag konden met deze leermethoden,” vertelt Mari Groenendaal, lecturer practitioner van WZH over de oorsprong van het project bij WZH.

In alle woonzorgcentra toepassen

En met succes. “We begonnen met een paar mensen en het werden er steeds meer. Ondertussen raakten zij, hun families en de ergotherapeuten steeds enthousiaster.” Nu wil WZH de methode in al haar woonzorgcentra voor mensen met dementie gaan toepassen en verder onderzoek gaan doen naar de werking ervan.

Nog een stap terug was het Ruud Dirkse, directeur van zorginnovatiebureau DAZ die een jaar of acht geleden aan de basis van de methode van het Lerend Vermogen van mensen met dementie stond. “Ik was in een woonzorgcentrum in Leeuwarden waar een mevrouw met dementie stond te tennissen met een Wii. Ik was stomverbaasd, dat dít kon en helemaal toen ik hoorde dat deze mevrouw totaal geen computerervaring had.”

Hij schreef een boek getiteld ‘Opnieuw geleerd, oud gedaan’ over het Lerend Vermogen van mensen met dementie, met Frans Hoogeveen toen net lector dementie aan de Haagse Hogeschool en enkele andere dementie-deskundigen.

Altijd mogelijkheden om te leren

Met de filmpjes, het lespakket plus een bewustwordingscampagne hopen ze nu dat elke zorginstelling voor mensen met dementie in Nederland zich gaat verdiepen in het lerend vermogen van mensen met dementie.

“Dementie is een proces. Als iemand in het begin dementie krijgt heeft hij nog weinig beperkingen en zijn er nog veel mogelijkheden,” zegt Frans Hoogeveen. “Later komen er veel beperkingen, maar er blijven altijd mogelijkheden. Ook mensen met dementie kunnen nog altijd blijven leren.”

Meneer de Bruin is daar levend bewijs van. Ondanks het feit dat hij op een gesloten afdeling in WZH Leilinde woont, wandelt hij elke dag buiten langs de vaart.

“In het begin vonden wij en het personeel dat heel spannend,” vertelt zijn dochter. “Maar het gaat goed. En we hebben liever dat hij buiten een beetje risico loopt en zich fijn voelt, dan dat hij de hele dag ongelukkig binnen zit.”

Meer informatie over het project en ook diverse filmpjes zijn te vinden op de website:
www.oudgeleerdopnieuwgedaan.nl

